

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา และปัญหา

สังคมแต่ละสังคมนั้น ย่อมมีเอกลักษณ์ หรือลักษณะเฉพาะเรียกว่า วัฒนธรรมของตนเอง บางครั้งเป็นสิ่งที่สังคมนั้นๆ สร้างวัฒนธรรมขึ้นมาเอง แต่บางวัฒนธรรมนำมาจากสังคมอื่น แล้วผสมผสานเป็นวัฒนธรรมเดียวกัน จึงเกิดเป็นวัฒนธรรมใหม่ อย่างที่ปรากฏมากมายในปัจจุบัน ซึ่งคล้องจองกับหลักเกณฑ์ที่มีอยู่ในคัมภีร์อัลกุรอาน ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ดำรัสว่า

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ
وَاللُّوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ﴾

(الرอม : 22)

ความว่า: “และหนึ่งจากสัญญาณทั้งหลายของพระองค์ คือ การสร้างชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดิน และการแตกต่างของภาษาของพวกเขา และผิวพรรณของพวกเขา แท้จริงในการนี้แน่นอนย่อมเป็นสัญญาณสำหรับบรรดาผู้มีความรู้”

(อรรูม : 22)

อิบนุกะษีร์ (Ibn Kathyr, 2002 : 25/ 3) อธิบายไว้ว่า : “خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ”

หมายถึงอัลลอฮ์ ﷻ ได้สร้างชั้นฟ้า ซึ่งประกอบด้วย ความสูง ความกว้าง ท้องฟ้า ดวงดาว จักรวาล และการโคจรของสิ่งดังกล่าว وَالْأَرْضِ หมายถึงอัลลอฮ์ ﷻ ได้สร้างแผ่นดินซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ราบ พื้นที่สูง ภูเขา เหว ทะเล สัตว์ และต้นไม้ أَلْسِنَتِكُمْ หมายถึง บรรดาภาษาต่างๆ ดังนั้นบางกลุ่มใช้ภาษาอาหรับในการสื่อสาร และบางกลุ่มใช้ภาษาอื่นในการสื่อสาร”

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ระบุอย่างชัดเจน ถึงจุดประสงค์ การให้มนุษย์มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เพื่อให้มนุษย์ได้มีสัมพันธ์ไมตรีต่อกัน และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และสมานฉันท์ ส่วนความหลากหลายทางภาษา วัฒนธรรม และผิวพรรณนั้น พระองค์ต้องการให้มนุษย์ได้ศึกษาค้นคว้า เพราะเป็นศาสตร์ที่สำคัญที่ชี้ถึงความยิ่งใหญ่ และเดชานุภาพของพระองค์

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดเล็กๆ จังหวัดหนึ่งที่ตั้งอยู่ตอนใต้ของประเทศไทย ใกล้จังหวัดปัตตานี ที่มีการติดต่อการค้าระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กับภูมิภาคแถบเอเชียตะวันตก และตะวันออก รวมถึงยุโรปตั้งแต่อดีต ทำให้จังหวัดสตูลมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับจังหวัดต่างๆ ผ่านเมืองปัตตานี และอื่นๆ ที่เข้ามาค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าต่างๆ ระหว่างกันอย่างนั้น ซึ่งเป็นผลทำให้วัฒนธรรมต่างถิ่นเข้ามาฝังรากในจังหวัดสตูล โดยบางวัฒนธรรมถูกยอมรับ และยึดถือเป็นแบบแผนประเพณี และการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม บางวัฒนธรรมถูกปรับเปลี่ยนผสมกลมกลืน ให้เข้ากับวัฒนธรรมของท้องถิ่นจนในที่สุดถูกหลอมรวมเป็นวัฒนธรรมมุสลิมสตูล

ในบรรดาวัฒนธรรมที่เข้ามาติดต่อกับวัฒนธรรมอิสลาม วัฒนธรรมอาหรับดูเหมือนเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่มีบทบาทมาตั้งแต่อดีตถึงแม้ว่า หลักฐาน และข้อพิสูจน์ที่กล่าวถึง การเริ่มเข้ามาของวัฒนธรรมอาหรับสู่จังหวัดปัตตานีที่ปฏิสัมพันธ์กับจังหวัดสตูลนั้นมีมาตั้งแต่เมื่อใดยังไม่เป็นที่แน่ชัด กุสตาฟเลอบอง ได้กล่าวถึง เส้นทางการค้าของพ่อค้าชาวอาหรับว่า “พ่อค้าชาวอาหรับจากเอเชียตะวันตก ได้เดินเรือมาติดต่อกับชายตามเมืองต่างๆ ในแถบตอนใต้ของคาบสมุทรมาลายู ก่อนการประสูติศาสนทูตมุฮัมมัด¹ โดยชาวอาหรับจะเดินเรือจากตอนใต้ของคาบสมุทรอาหรับผ่านอินเดีย มะละกา อ่าวไทยไปจนถึงทะเลจีนใต้¹

ในทางประวัติศาสตร์ย้อนหลังไปคริสต์ศตวรรษที่ 7 ระบบการเขียนภาษามลายูแตกต่างจากที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน หลักศิลาจารึกที่พบในเกาะสุมาตรา และบังกาคารึกด้วยตัวอักษรกีของอินเดีย ซึ่งแสดงถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมฮินดู-พุทธสมัยนั้น หลังจากนั้นคราวคริสต์ศตวรรษที่ 13² เมื่อศาสนาอิสลามได้แผ่ขยายเข้ามาได้นำหลักคำสอนในคัมภีร์อัลกุรอาน และภาษาอาหรับ ซึ่งใช้เขียนพระคัมภีร์เข้ามาด้วยนับตั้งแต่นั้นมา ภาษาอินเดียโบราณในบริเวณนั้นก็ถูกแทนที่ด้วยภาษาอาหรับ ต่อมาชาวมุสลิมจึงหันมาใช้อักษรอาหรับเป็นตัวเขียน โดยมีการปรับเปลี่ยน เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างของภาษาท้องถิ่น³

จุดเริ่มต้นของการรับวัฒนธรรมอาหรับสู่สังคมมาลายู เป็นผลมาจากการรับนับถือศาสนาอิสลามของชาวมลายูโดยชาวอาหรับที่เข้ามาทำการค้าขายกับชาวเมือง และเผยแพร่ศาสนาไปด้วยในขณะที่การแต่งกายของชาวอาหรับก็แตกต่างไปจากชาวมลายูทำให้ชาวมลายูคิดว่า ชุดของชาวมุสลิมกอปร์ ชาวมลายูที่มีโอกาสเดินทางไปประกอบพิธีหัจญ์⁴ และบางส่วนก็ได้ศึกษาหาความรู้วิชาการทางด้านศาสนาไปด้วยพร้อมๆกัน จากการได้สัมผัส และใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางถิ่นกำเนิดของศาสนาอิสลาม และวัฒนธรรมอาหรับ เมื่อกลับมาถิ่น ก็นำวัฒนธรรมอาหรับติดตัวกลับมา และเผยแพร่ต่อๆ กันไป

ภาษาเป็นประการหนึ่งที่มีการผสมผสานกับวัฒนธรรมอื่น ที่มาจากภายนอกซึ่งปรากฏในรูปแบบของคำยืมในภาษามลายูโดยเฉพาะภาษามลายูถิ่นสตูลมีคำยืมมาจากภาษาอาหรับมากมายหลายร้อยคำจนสามารถแบ่งออกเป็นหมวดต่างๆ ดังเช่นหมวดที่เกี่ยวกับศาสนา สังคม คำเรียกญาติ เครื่องแต่งกาย และอื่นๆ

อิทธิพลของภาษาอาหรับไม่เพียงแต่มีบทบาทเฉพาะในด้านการพูด และคำนับญาติ ยังรวมถึงลักษณะของไวยากรณ์ที่ใช้ในการเขียนตำรา กล่าวคือถ้าหากสังเกตรูปแบบการใช้ภาษาในกิตาบบายาวี⁵ ตั้งแต่อดีตจะพบว่าผู้แต่งเขียนโดยใช้ไวยากรณ์อาหรับ

ด้านการแต่งกายของชาวมุสลิมมาลายูในปัจจุบันจะเห็นว่า มีลักษณะที่แตกต่างกันไป บางคนสวมเสื้อเชิ้ต กางเกงขายาวแบบสมัยนิยม และบางคนสวมเสื้อแบบมุสลิม ที่เรียกว่า

¹ Gustave Le Bon, n.d : 553

² R.O. WINSTEDT, 1961 : 139

³ สุเทพ สุนทรภักซ์, 2547 : 105

⁴ หัจญ์ หมายถึง การจาริกแสวงบุญ ณ นครมักกะฮ์ (ประเทศซาอุดีอาระเบีย)

⁵ ตำราศาสนาที่เป็นภาษามลายูซึ่งใช้อักษรอาหรับในการเขียนซึ่งต่อมาเรียกว่า อักษรบายาวี

“ตือโอไล้ะบลาอง” ผ้าโสร่ง โดยมีการผสมผสานให้เข้ากับหมวก “กปีเยาะห์”⁶ เสื้อยาวสีขาว หรือ “ชุดโต๊บ”⁷ ผ้าซัรบัน หรือ “อิมามะฮ์”⁸ เสมือนเป็นเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการประกอบศาสนากิจ ทั้งๆ ที่ความเป็นจริงชาวอาหรับสวมชุดโต๊บในฐานะชุดธรรมดาที่สามารถสวมใส่ได้ทุกสถานที่ โดยไม่จำเป็นต้องสวมชุดเพียงแค่การประกอบศาสนากิจเหมือนกับในสังคมมลายู

อาหารตะวันออกลางเป็นอาหารที่ได้รับอิทธิพลจากแหล่งอารยธรรมใหญ่สามแหล่ง คือ เปอร์เซีย อาหรับ และออตโตมาน เมื่อศาสนาอิสลามแพร่กระจายไป ทำให้วัฒนธรรมการปรุงอาหารของตะวันออกลางแพร่กระจายไปสู่อินเดียมาลายู-ชวรวรวมทั้งประเทศไทย

เมื่อกล่าวถึง วัฒนธรรมอาหรับหลายคน หมายถึง วัฒนธรรมอิสลาม เหตุเพราะศาสนาอิสลามมีจุดกำเนิดบนคาบสมุทรอาหรับ ฉะนั้นทุกสิ่งทุกอย่างที่มาจากชาวอาหรับนั้นย่อมเป็นอิสลาม แต่ความเป็นจริงอาจไม่ใช่อย่างที่หลายคนเข้าใจ เนื่องจากวัฒนธรรมอิสลามนั้นเกิดจากบทบัญญัติ และคำสอนที่เกี่ยวข้องกับศาสนาเป็นหลัก แต่วัฒนธรรมอาหรับเป็นวิถีชีวิตของชาวอาหรับ ซึ่งอาจสอดคล้องกับหลักการของศาสนา หรือไม่ได้ ดังนั้นเราจึงไม่อาจกล่าวได้ว่า “ชุดโต๊บ” เป็นชุดของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม และเป็นวัฒนธรรมอิสลามในขณะเดียวกัน เราสามารถที่จะกล่าวได้ว่าการละหมาด การถือศีลอด และการประกอบพิธีหัจญ์ เป็นวัฒนธรรมอิสลามเพราะว่าศาสนกิจดังกล่าวมาจากบทบัญญัติ

วัฒนธรรมไม่เพียงแต่บ่งบอกลักษณะ หรือเอกลักษณ์ของชนกลุ่มชนใด ในสังคมบางโอกาส วัฒนธรรมอาจบ่งบอกถึง ฐานะทางเศรษฐกิจอาชีพ สัญชาติ ศาสนา หรืออื่นๆ โดยเฉพาะวัฒนธรรมทางด้านเครื่องแต่งกาย จะเห็นได้จาก ผู้ที่เป็นครูบาอาจารย์ จะแต่งกายสุภาพเรียบร้อย นักธุรกิจ จะแต่งกายภูมิฐานดูน่าเชื่อถือ ในบางครั้งเราสามารถทราบถึงสัญชาติ หรือศาสนาของผู้คนได้โดยอาศัย การสังเกตจากเครื่องแต่งกายดัง เช่น สตรีชาวอินเดียมักจะสวมชุด紗หรี หรือหากเป็นสตรีชาวมุสลิมมาเลเซีย หรือบรูไนมักจะแต่งกายด้วยกูรุง¹⁰ ที่มีลวดลาย และสีอันฉูดฉาดเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมทั้งสิ้น

ปัจจุบันเมื่อผู้คนสามารถมองเห็น และสัมผัสกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่ทั่วทุกมุมโลกได้อย่างไม่มีข้อจำกัดการหลังไหลของสินค้า และผู้คนจึงกลายเป็นพลวัต หรือพลังขับเคลื่อนกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจนกลายเป็นรูปของวัฒนธรรมสากล (เออร์ลาสวิงเกิล, 2547 : 110 -127) ในที่สุดภาพของวัฒนธรรมต่างแดนก็เข้ามาปรากฏอยู่รอบๆ ตัวเรา โดยเฉพาะสังคมมุสลิมมาลายูใน

⁶ กูปีเยาะห์ (Kopiyah) หรือ ปีเยาะห์ หมายถึง หมวกที่ชายชาวมุสลิมนิยมสวม โดยเฉพาะช่วงละหมาด ซึ่งส่วนใหญ่จะมีสีขาว และลวดลายตามสมัย (“Ketayap”, Ensiklopedia Sejarah dan Kebudayaan Malayu. 2, 1233)

⁷ โต๊บ หรือติซดาเซฮ์ หมายถึง เสื้อยาว มีทั้งคอกลม และคอปก ผ้าประมาณ 1 ฟุต หรือบางแบบผ้าตลอด ทำจากผ้าฝ้ายที่ขาว และขนสัตว์

⁸ อิมามะฮ์ (عمامة) หรือซัรบัน (سربان) หมายถึง ผ้าที่ใช้พันศีรษะ

⁹ ส่าหรี เป็นเครื่องแต่งกายสตรีอินเดียแบบหนึ่ง ประกอบด้วยผ้าชิ้นยาวประมาณ 5-6 เมตร ใช้เป็นทั้งผ้าถุง และผ้าห่ม ส่วนที่นุ่ง ยาวกรอมสั้น พันรอบตัว และจีบข้างหน้าเหนือตัวไว้ที่เอว ส่วนผ้าห่มใช้ชายผ้าที่เหลือพาดอก และสะพายบา โดยมากเป็นบ่าชายห้อยชายไปข้างหลัง ชายที่ห้อยถึงมาคลุมหัวก็ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542 : 1186)

¹⁰ กูรุง (Baju Kurung) เป็นเครื่องแต่งกายของชาวมลายู สำหรับผู้หญิงจะมีลักษณะเป็นเสื้อแขนยาวคอกลมเล็ก และมีชายเสื้อยาวถึงเข่า (“Baju Kurung”, Ensiklopedia Sejarah dan Kebudayaan Malayu. 1, 392)

เขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล จนบางครั้งทำให้เข้าใจว่า วัฒนธรรมต่างแดนเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวมุสลิมมลายูสตูล

ดังนั้นวัฒนธรรมที่มีอยู่ในสังคมมุสลิมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล โดยเฉพาะทางด้านภาษา การแต่งกาย และอาหารตลอดจนประวัติความเป็นมาของวัฒนธรรมอาหรับ ในสังคมมุสลิมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูลอีกทั้งในปัจจุบันไม่มีใครปฏิเสธได้ว่า วัฒนธรรมอาหรับไม่ได้เกี่ยวข้องกับสังคมมุสลิมทั้งนี้ เนื่องจากวัฒนธรรมอาหรับได้เข้ามามีบทบาทในการสร้างงาน สร้างรายได้แก่ ชาวมุสลิมมากมายในแต่ละปี และยังได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของชาวมุสลิม จากประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า อิทธิพลวัฒนธรรมอาหรับต่อสังคมมุสลิมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูลนี้เป็นเรื่องที่ต้องทำการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

1.2 อัลกรุอันอัลหะดีษ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 อัลกรุอันที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาอายุฮะดีษที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาหรับสามารถจำแนกได้ดังนี้

1.2.1.1 อายุฮะดีษอัลกรุอันที่กล่าวถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และสี

ผิว

ก. อัลลอฮฺ ﷻ ดำรัสว่า

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافَ أَلْسِنَتِكُمْ
وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ﴾

(الرُّومُ : ٢٢)

ความว่า : “และหนึ่งจากสัญญาณทั้งหลายของพระองค์ คือการสร้างชั้นฟ้าทั้งหลาย และแผ่นดิน และการแตกต่างของภาษาของพวกเจ้า และผิวพรรณของพวกเจ้า แท้จริงในการนี้แน่นอนย่อมเป็นสัญญาณสำหรับบรรดาผู้มีความรู้”

(อรรูม : 22)

อิบน์กะษีร์ (Ibn Kathyr, 2002 : 25/ 3) อธิบายไว้ว่า : “خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ”

หมายถึง อัลลอฮฺ ﷻ ได้สร้างชั้นฟ้า ซึ่งประกอบด้วย ความสูง ความกว้าง ท้องฟ้า ดวงดาว จักรวาล และการโคจรของสิ่งดังกล่าว وَالْأَرْضِ หมายถึง อัลลอฮฺ ﷻ ได้สร้างแผ่นดินซึ่งประกอบด้วย พื้นที่ยราบ พื้นที่สูง ภูเขา เหว ทะเล สัตว์ และต้นไม้ أَلْسِنَتِكُمْ หมายถึง บรรดาภาษาต่างๆ ดังนั้นบางกลุ่มใช้ภาษาอาหรับในการสื่อสาร และบางกลุ่มใช้ภาษาอื่นในการสื่อสาร”

ข. อัลลอฮฺ ﷻ ดำรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ

شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

(الحجراء : ١٣)

ความว่า : “โอ้มนุษยชาติทั้งหลาย แท้จริงเราได้สร้างพวก
เจ้าจากเพศชาย และเพศหญิง และเราได้ให้พวกเจ้าแยก
เป็นเผ่า และตระกูลเพื่อจะได้รู้จักกัน แท้จริงผู้ที่มีเกียรติ
ยิ่งในหมู่พวกเจ้า ณ ที่อัลลอฮ์นั้น คือผู้ที่มีความยำเกรงยิ่ง
ในหมู่พวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้อย่าง
ละเอียดถี่ถ้วน”

(อัลหุญรอต : 13)

อิบนุกะษีร์ (Ibn Kathyr, 1999 : 385/ 7) อธิบายไว้ว่า: “อัลลอฮ์ﷻ ได้แจ้งข่าวแก่
มนุษยชาติแท้จริงอัลลอฮ์ﷻ ได้สร้างพวกเขาเหล่านั้นจากชีวิตเดียวกัน และได้สร้างอาดัม และฮะ
ววาเป็นคู่กันและได้สร้างมนุษยชาติเป็นเผ่าพันธุ์”

1.2.1.2 อายะฮ์อัลกรุอานที่กล่าวถึงธรรมเนียมชีวิตของมุสลิม

ก. อัลลอฮ์ﷻ ดำรัสว่า

﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي

وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا...﴾

(المائدة : بعض من الآية، ٣)

ความว่า : “วันนี้ข้าได้ให้สมบูรณ์แก่พวกเจ้าแล้วซึ่ง
ศาสนาของพวกเจ้า และข้าได้ให้ครบถ้วนแก่พวกเจ้าแล้ว
ซึ่งความเมตตากรุณาของข้า และข้าได้เลือกอิสลามให้
เป็นศาสนาแก่พวกเจ้า”

(ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์อัลมาอิดะฮ์ : 3)

อิบนุกะษีร์ (Ibn Kathyr, 1999 : 25/ 3) อธิบายไว้ว่า : “นี่เป็นความโปรดปรานอัน
ยิ่งใหญ่ที่อัลลอฮ์ﷻ ทรงมอบให้แก่ ประชาชาตินั้นคือ การที่อัลลอฮ์ﷻ ทรงทำให้ศาสนาของพวกเขา
เสร็จสมบูรณ์ทั้งนี้ก็เพื่อพวกเขาต้องไม่ไปแสวงหาหนทางอื่นนอกจากอิสลาม และเพื่อว่าพวกเขาจะไม่
ไปแสวงหานบีคนใดอีกแล้วนอกจากนบีมุฮัมมัดﷺ ของพวกเขาเท่านั้นด้วยเหตุนี้อัลลอฮ์ﷻ จึงทำให้
ท่านนบีมุฮัมมัดﷺ เป็นนบิต่านสุดท้ายแห่งมนุษย์ และญิน และไม่มีข้ออนุมติใด นอกจากเป็นข้อ
อนุมติของอัลลอฮ์ﷻ และไม่มีข้อห้ามใดนอกจากเป็นข้อห้ามของพระองค์ และไม่มีแนวทางใด
นอกจากเป็นกำหนดของพระองค์ และทุกสิ่งที่ทรงบอกไว้นั้นคือ ความถูกต้อง และความจริงไม่มีเท็จ
และการขัดแย้งในนั้น”

1.2.1.3 อายะฮ์อัลกรุอานที่กล่าวถึงภาษาอาหรับ

ก. อัลลอฮ์ﷻ ดำรัสว่า

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾

(يوسف : ٢)

ความว่า : “แท้จริงพวกเราได้ให้อัลกุรอาน แก่เขา เป็นภาษาอาหรับเพื่อพวกเขาจะใช้ปัญญาคิด”

(ยสุฟ : 2)

อัลกุรฎูบีย (al-Qūrtūbiy, 2003 : 9 /118) อธิบายไว้ว่าอธิบายไว้ว่า : ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ “โอ้บรรดาประชาชาติอาหรับ จงอ่านอัลกุรอานด้วยภาษาของพวกเขา และใช้สติปัญญาคิดใคร่ครวญถึงเรื่องราวในอัลกุรอาน”

1.2.1.4 อายะฮ์อัลกุรอานที่กล่าวถึงการแต่งกาย

ก. อัลลอฮฺ ﷻ คำรัสว่า

﴿يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسَ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾

(الأعراف : ٢٦)

ความว่า : “ลูกหลานอาดัมเอ๋ย ! แท้จริงเราได้ให้ลงมาแก่พวกเขาแล้วซึ่งเครื่องนุ่งห่มที่ปกปิดสิ่งที่อันน่าละอายของพวกเขา และเครื่องนุ่งห่มที่ให้ความสวยงาม และเครื่องนุ่งห่มแห่งความยำเกรง นั่นคือ สิ่งที่ดียิ่งนั้นแหละคือ ส่วนหนึ่งจากบรรดาโอองการของอัลลอฮฺ ﷻ เพื่อที่ว่าเขาเหล่านั้นจะได้รำลึก”

(อัลอะรอฟ : 26)

อัลบุฆะาะวี (al-Baghaaiy, 2002 : 25/ 3) อธิบายไว้ว่า : “ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ หมายถึง อัลลอฮฺ ﷻ ได้สร้างเครื่องนุ่งห่มให้กับพวกเขา และบางทีคนได้กล่าวว่าแท้จริงอัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ เพราะเครื่องนุ่งห่มมาจากวัตถุบนพื้นแผ่นดิน และวัตถุบนนั้นก็คือ สิ่งที่อัลลอฮฺ ﷻ ประทานลงมาจากฟากฟ้า”

ข. อัลลอฮฺ ﷻ คำรัสว่า

﴿يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾

(الأعراف : ٣١)

ความว่า : “ลูกหลานของอาดัมเอ๋ย ! จงเอา เครื่องประดับกายของพวกเขา ณ ทุกมัสยิด และจงกิน และจงดื่ม และจงอย่าฟุ่มเฟือย แท้จริงพระองค์ไม่ชอบบรรดาผู้ที่ฟุ่มเฟือย”

(อัลอะรอฟ : 31)

ง. อัลลอฮฺﷻดำรัสว่า

﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾

(الأعراف : ٣١)

ความว่า : “จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัดﷺ) ว่า ผู้ใดเล่า ที่ให้เป็นที่ต้องห้ามซึ่งเครื่องประดับร่างกายจากอัลลอฮ์ที่พระองค์ได้ทรงให้ ออกมาสำหรับปวงบ่าวของพระองค์ และบรรดาสิ่งดีๆ จากปัจจัยยังชีพจงกล่าวเถิด(มุฮัมมัดﷺ) ว่าสิ่งเหล่านั้นสำหรับบรรดาผู้ที่ศรัทธา ในชีวิตความเป็นอยู่แห่งโลกนี้ (และสำหรับพวกเขา) โดยเฉพาะ ในวันกิยามะฮ์ ในทำนองนั้นแหละเราจะแจกแจง โองการทั้งหลายแก่ผู้รู้”

(อัลอะฮรอฟ : 31)

จากการศึกษาบรรดาอายะฮ์อัลกรุอานที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า มุสลิมทุกคนจะต้อสวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด และสวยงามจาก เครื่องแต่งกายที่พระองค์ได้ทรงผลิตจากต้นไม้ อาทิ ผ้าเปลือกไม้ก็ดี ที่ได้ทรงให้เกิดขึ้นจากสัตว์ อาทิ ผ้าไหม และผ้าขนสัตว์ ตลอดจนที่ทรงผลิตขึ้นจากร่ม อาทิ ผ้าที่ใช้เป็นเสื่อเกราะก็ดี และจะต้องไม่ห้ามตัวเองที่จะใช้ประโยชน์จากความโปรดปรานเหล่านี้

1.2.1.5 อายะฮ์อัลกรุอานที่กล่าวถึงอาหาร และการแต่งกาย

ก. อัลลอฮฺﷻดำรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾

(آل عمران : ١٧٢)

ความว่า : “บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย จงกินสิ่งที่ดี และสะอาดที่เราได้ประทานให้แก่สุเจ้าและจงขอบคุณต่ออัลลอฮฺﷻ ถ้าหากพระองค์เท่านั้นที่สุเจ้าเคารพภักดี”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 172)

ข. อัลลอฮฺﷻดำรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُواتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾

(آل عمران : ١٦٨)

ความว่า : “มนุษย์เอ๋ย จงกินสิ่งที่ได้รับอนุมัติ และที่ดีจากที่มีอยู่ในแผ่นดิน และจงอย่าปฏิบัติตามแนวทางของมาร เพราะมารเป็นศัตรูที่เปิดเผยของสุเจ้า”

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 168)

จากการศึกษาบรรดาอายะฮ์อัลกรุอานที่กล่าวมาข้างต้นสามารถทราบถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย และจิตใจ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร เครื่องดื่ม หรือเครื่องนุ่งห่ม อัลลอฮ์ ﷻ ได้อนุมัติเพื่อบ่าวของพระองค์จะได้ใช้ประโยชน์ในการภักดีต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ¹¹

1.2.2 อัลหะดีษที่เกี่ยวข้อง

1.2.2.1 หะดีษที่กล่าวถึงอิสลามท่านเราะฮ์ลุสฎ็อลิกล่าวว่

((إِنَّ الدِّينَ يُسْرٌ، وَلَنْ يُشَادَّ الدِّينَ أَحَدٌ إِلَّا غَلَبَهُ، فَسَدِّدُوا وَقَارِبُوا وَأَوْشُرُوا، وَاسْتَعِينُوا بِالْعَدْوَةِ وَالرَّوْحَةِ وَشَىْءٍ مِنَ الدُّجَىِّ))

(أخرجه البخاري، ٧٢٥٢:٢٠٠٨)

ความว่า : “แท้จริงศาสนา (อิสลาม) นั้นง่าย และจะไม่มีผู้ใดแม้แต่คนเดียว ที่จะประสบความสำเร็จลำบากเกินความสามารถในการปฏิบัติ นอกจากสิ่งนั้นเขาสามารถจะกระทำได้ ดังนั้น พวกเจ้าจงยืนหยัดบนความถูกต้อง และจงพยายามใกล้ชิดกับหลักการศาสนาให้มากที่สุด และจงให้ข่าวดี และจงอาศัยความช่วยเหลือทั้งยามเช้า และยามเย็น และช่วงเวลาหนึ่งในยามค่ำคืน”

(บันทึกโดย al-Bukhariy, 2008 : 7252)

อัลหะฟิซ อิบน์ เราะฮ์ลุบ รอฮิมะฮุสลุลลอฮ์ (al-Hafiz Ibn Rajab Rohimahulah, 1996 : 94/1) ได้อธิบายว่า : “อิสลามไม่ส่งเสริมในการใช้ความรุนแรง เพราะมนุษย์ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมในการถือปฏิบัติศาสนาหรือไม่ยอมรับถือปฏิบัติ”

1.2.2.2 หะดีษที่กล่าวถึงอาหาร ท่านเราะฮ์ลุสฎ็อลิกล่าวว่

((يَا غُلَامُ، سَمَّ اللّٰهُ وَكُلْ بِمِخْنِكَ، وَكُلْ مِمَّا يَلِيكَ))

(أخرجه مسلم، ٢٠٠١ : ٢٠٢٢)

ความว่า : “โอ้เด็กน้อยเอ๋ยจงกล่าวพระนามของอัลลอฮ์ ﷻ และจงรับประทานด้วยมือขวา และรับประทานอาหารที่อยู่ถัดจากท่าน”

(บันทึกโดย Muslim, 2001 : 2022)

อิมามอัชชาฟีอีย (Iman al-Shafi'iy, 1990) ได้อธิบายว่า : “อย่ายกระดับชัยฏอน (ซาตาน) ด้วยการที่ไม่กล่าวบัสมาละฮ์ (ดูอาร์) ก่อนรับประทานอาหาร”

1.2.2.3 หะดีษที่กล่าวถึง อาหารที่ดีที่สุด คือน้ำจิ้ม ท่านเราะฮ์ลุสฎ็อลิกล่าวว่

¹¹ ริซัลยฺ สะอะ. หน้า 1

((عن طلحة بن نافع أنه سمع جابر بن عبد الله يقول أخذ رسول الله بيدي ذات يوم إلى منزله فأخرج إليهِ فلما من خبز فقال ما من أدم فقالوا لا إلا شيء من خل قال فإن الخلل نعم الأدم قال جابر فما زلت أحب الخلل منذ سمعتها من نبي الله و قال طلحة ما زلت أحب الخلل منذ سمعتها من جابر))

(أخرجه مسلم، ١٦٧ : ٢٠٥٢)

ความว่า : “ฎ็อลฮะฮฺ บินนาฟิอ รายงานว่า เขาได้ยิน ญาบิรฺ บินอับดุลลอฮฺ กล่าวว่า : ท่านเราะสูลﷺ จึงมือฉันไปที่บ้านของท่าน และให้ขนมปังชิ้นหนึ่งแก่เขา และกล่าวว่า “มีน้ำจิ้มไหม”? พวกเขาบอกว่า “ไม่มีอะไรเลยนอกจากน้ำสายชนิดหนึ่ง” ท่านจึงกล่าวว่า “น้ำจิ้มที่ดีที่สุดคือ น้ำส้มสายชู” ญาบิรฺ กล่าวว่า “ฉันชอบน้ำส้มสายชูนับตั้งแต่ฉันได้ยินท่านเราะสูลﷺ เช่นนั้น” และฎ็อลฮะฮฺ ได้กล่าวว่า “ฉันชอบน้ำส้มสายชูตั้งแต่ฉันได้ยินจากญาบิรฺ”

(บันทึกโดย Muslim, 167 : 2052)

1.2.2.4 หะดีษที่กล่าวถึงการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่มุสลิมทุกคนพึงปฏิบัติต่อต่างศาสนิกท่านเราะสูลﷺ กล่าวว่า

((وخالقِ النَّاسَ جُلُقٍ حَسَنٍ))

(أخرجه الترمذي، د.ت : ١٩٨٧)

ความว่า : “และเจ้าจงคบหากับเพื่อนมนุษย์ด้วยกิจกรรมารยาทที่ดีงาม”

(บันทึกโดย al-Tirmīdhīy, 1987)

1.2.2.5 หะดีษที่กล่าวถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของแต่ละเผ่าพันธุ์ท่านเราะสูลﷺ กล่าวว่า

((يَا أَيُّهَا النَّاسُ، أَلَا إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ، وَإِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ، أَلَا لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى أَعْجَمِيٍّ، وَلَا لِعَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ، وَلَا لِأَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ، وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى...))

(رواه أحمد، ١٩٩٨ : ٢٢٣٩١)

ความว่า : “โอ้ประชาชาติทั้งหลาย ฟังทราบเถิดว่า พระผู้อภิบาลของพวกท่านมีองค์เดียว และบิดาของพวกท่านก็มีคนเดียว และฟังทราบเถิดว่าชาวอาหรับนั้นไม่ได้ประเสริฐไปกว่าผู้ที่ไม่ใช่ชาวอาหรับและผู้ที่ไม่ใช่ชาวอาหรับก็ไม่ได้ประเสริฐไปกว่าชาวอาหรับ

คนผิวแดงไม่ได้ประเสริฐกว่าคนผิวดำ และคนผิวดำก็ไม่ได้
ประเสริฐไปกว่าคนผิวแดง นอกเสียจากว่าด้วยความยำเกรง
.....”

(บันทึกโดย Ahmad, 1991 : 22391)

1.2.2.6 หะดีษที่กล่าวถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ที่มีอยู่ใน
สังคมว่าท่านเราะสูลﷺกล่าวว่า

((إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَلَقَ آدَمَ مِنْ قَبْضَةِ قَبْضَتِهَا مِنْ جَمِيعِ الْأَرْضِ،
فَجَاءَ بَنُو آدَمَ عَلَى ذَلِكَ : الْأَحْمَرُ، وَالْأَسْوَدُ، وَالْأَبْيَضُ، وَبَيْنَ ذَلِكَ،
وَالسَّهْلُ، وَالْحَزْنُ، وَالطَّيِّبُ، وَالْحَبِيثُ))

(رواه الترمذي، ٢٨٧٩ : ١٩٨٣)

ความว่า : “แท้จริงอัลลอฮ์ ได้ทรงสร้างอาดัมจากดิน ซึ่งได้ถูกรวบรวมมาจากส่วนต่าง ๆ ของโลก ฉะนั้นลักษณะลูกหลานของอาดัม (มนุษย์ทุกคน : ผู้วิจัย) จึงขึ้นอยู่กับลักษณะของแผ่นดิน ด้วยเหตุดังกล่าวบางคนในหมู่พวกเขาจึงมีผิวแดง บางคนมีผิวขาวผิวดำ และระหว่างทั้งสามนั้น และบางคนก็มีนิสัยเรียบร้อย บางคนก็หยาบกระด้าง บางคนก็ดี และบางคนก็เลว”

(บันทึกโดย al-Tirmidhī, 1983 : 2879)

จากการศึกษา บรรดาอายุฮ์อัลกรูอานที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ทราบถึง การสร้างที่าน นปีอาดัม และบ่งบอกถึงพลาณภาพของอัลลอฮ์ﷻ แต่อีกแง่หนึ่งจะสังเกตเห็น การวางแนวคิดเกี่ยวกับสังคมวิทยา และมานุษยวิทยาของศาสนทูตมุฮัมมัดﷺ โดยท่านได้ระบุถึง ความแตกต่างของมนุษย์ทั้ง ด้านชาติพันธุ์ และลักษณะนิสัย เพื่อเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจลักษณะอันซับซ้อนของสังคม และพฤติกรรมของมนุษย์ว่าทั้งสังคม และวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มชนนั้นแตกต่างกัน โดยมีปัจจัยหลักคือสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ กล่าวคือ สังคมมนุษย์ที่ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์แตกต่างกัน มีปัญหา และความจำเป็นในการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน ทำให้วัฒนธรรมนิสัยใจคอ รวมถึงลักษณะทางกายภาพของมนุษย์ในแต่ละสังคมแตกต่างกันไปด้วย

1.2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2.3.1 จากการศึกษาตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลวัฒนธรรมของอาหรับต่อสังคมมุสลิม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างบางท่านดังนี้

1) จี อาร์ ทิบเบตต์ (G.R. Tibbetts, 1956 : 205 -206) เขียนไว้ใน Pre – Islamic Arabia and Southeast Asia) ว่า ชาวอาหรับได้มาถึงแหลมมลายูประมาณศตวรรษที่ 1-2 โดยอาศัยหลักฐานจากลูกปัดประมาณ 600 ชิ้นที่ค้นพบบนแหลมมลายู

2) ฟิลิป เคิตติ (Philip K. Hitti, 1970 : 45-50) “History of Arabs” ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างชาวอาหรับกับภูมิภาคมลายู เกิดก่อนอิสลามมานานแล้ว ซึ่งความสัมพันธ์นี้เกิดขึ้น ก่อนอิสลามจะมีขึ้นในโลกอาหรับด้วยซ้ำ โดยชาวอาหรับทางตอนใต้เรียกว่า

พวกเขาเบียน (Sabeen) ซึ่งเป็นพวกที่มีวัฒนธรรมสูงส่งพวกเขาได้สถาปนาการปกครองที่เข้มแข็งรัฐของพวกเขามีเจริญรุ่งเรือง ซึ่งเป็นผลมาจากกิจกรรมทางการค้าของภายในรัฐคนอาหรับชาวซาเบียนมีความชำนาญพิเศษทางการเดินทางเรือจนกระทั่ง พวกเขาสามารถนำอิทธิพลทางการค้า ในแถบมหาสมุทรอินเดีย

3) อารังศักดิ์ อายุวัฒนะ (2517 : 447-449) ได้เขียนถึง การตั้งเมืองสตูลไว้ในหนังสือเรื่องไทยในมาเลเซียว่า “เมืองสตูลในอดีตนั้น เป็นเพียงหมู่บ้าน หรือตำบลหนึ่งของเมืองไทรบุรี หากต้องการกล่าวถึงเมืองสตูลนั้น ต้องกล่าวถึงเมืองไทรบุรีก่อน เมืองไทรบุรี เป็นหนึ่งในสี่หัวเมืองประเทศราชมลายู อันมีเมืองกลันตัน ตรัง กานูเปอร์ลิส และไทรบุรีเป็นเมืองที่เป็นจุดตั้งญาติสนิทมิตรที่รักอยู่ร่วมในการปกครองของพระมหากษัตริย์เดียวกันมาเป็นเวลาช้านาน”

4) ฟาดิล (Fadil, 2517 : 447-449) ได้กล่าวถึง เมืองไทรบุรีไว้ในหนังสือที่ชื่อว่า Alor Setar 250 Tahun 1735-1985 ว่า : “เมืองไทรบุรีก็เป็นเหมือนกับเมืองอื่นๆ ในแถบดินแดนมลายู ที่เป็นเมืองขึ้นของประเทศอื่น เมืองไทรบุรี หรือเคดาห์นั้นเคยอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ นอกจากประเทศอังกฤษแล้ว ญี่ปุ่นก็เช่นกันที่ต้องการเมืองไทรบุรี”

5) อุมร์ ฟารูค บายูนิด (Omar Farouk Bajunid, 1996 : 102) ได้ศึกษาเรื่อง “The Arabs in Southeast Asia : A Preliminary Overview” พบว่า ชาวอาหรับเข้ามาอาศัยในดินแดนแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นระยะเวลาช้านานแล้ว โดยสามารถแบ่งลักษณะการเข้ามาออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. เข้ามาช่วงก่อนยุคอาณานิคมหลายศตวรรษ โดยมีการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรม และสังคมท้องถิ่นในระยะนี้สภาพแห่งความเป็นอาหรับจะยังไม่ปรากฏ เนื่องจากพื้นที่ใหม่มีสภาพทางสังคมวัฒนธรรมแตกต่างไปจากพื้นที่ที่ตัวเองอาศัยอยู่

2. การเข้ามาในยุคอาณานิคมซึ่งสภาพแห่งความเป็นอาหรับจะปรากฏเพิ่มมากขึ้นโดยสังเกตได้จากชุมชนอาหรับที่อยู่คู่กับการค้า

6) มุฮัมมัด ตอยยิบ บิน อุสมาน (Mohd Taib Bin Osman, อ้างในอัสสมิง กาเซ็ง, 2544 : 20) ได้ทำการวิจัย เกี่ยวกับ คำศัพท์ภาษาต่างประเทศ ในหนังสือภาษามลายูมาตรฐานในช่วงปี ค.ศ 1941 โดยในส่วนของคำศัพท์ของภาษาอาหรับนั้น เขาได้ทำควมวิจัยเฉพาะคำศัพท์ที่ไม่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

จากการวิจัยพบว่า คำศัพท์ภาษาอาหรับส่วนใหญ่ ถูกนำมาใช้อ้างถึง สิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาในวัฒนธรรมมุสลิม เช่น สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ศัพท์วิชาการ และการเมืองการปกครอง ซึ่งศัพท์เหล่านั้น ส่วนใหญ่ถูกยืมมาจากตะวันตก เข้ามายังภูมิภาคมลายูผ่านภาษาอาหรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศอียิปต์ และตุรกี ทั้งนี้เนื่องจาก ในช่วงเวลาดังกล่าวทั้งสองประเทศมีการติดต่อ และมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับโลกตะวันตก

7) Ismail Hamid (2545 : 62) ได้เขียนไว้ในหนังสือ “การเผยแผ่อิสลามในเอเชีย และภูมิภาคมลายู” ซึ่งแปลโดยอับดุลเลาะอับรู่ว่า ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างประเทศอาหรับกับหมู่เกาะมลายูปรากฏขึ้น ก่อนการเกิดขึ้นของศาสนาอิสลามในแผ่นดินอาหรับ แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าว เกิดขึ้นผ่านการค้าระหว่างภูมิภาคมลายูกับประเทศอาหรับเท่านั้น ใน

ขณะเดียวกันชาวอาหรับได้ตั้งชุมชนของตนเองขึ้น ในภูมิภาคหลายปีก่อนที่ลัทธิอิสลามจะพัฒนาเร็ว พวกเขาถอยกลับไปยังประเทศจีนหรือกลับไปยังประเทศอาหรับ

8) มุฮัมมัด อับดุล ญับบารเบก (Muhammad Abd al- Jabbar Bag, 198, อ้างใน Hasan Madmarn, 2002 : 46- 47) ได้ทำการศึกษาคำยืมภาษาอาหรับ ในภาษามลายูมาตรฐาน ในแง่ของอิทธิพลทางด้านภาษาพบว่า ภาษาอาหรับเป็นวัฒนธรรมทางภาษาที่ยิ่งใหญ่ ภาษาอาหรับเป็นภาษาพิธีกรรมของศาสนาอิสลาม แหล่งที่มาของศาสนาอิสลามคือ คัมภีร์อัลกุรอาน และอัลหะดีษก็เขียนด้วยภาษาอาหรับคัมภีร์อันเป็นที่มาของศาสนาอิสลามดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นชาวอาหรับ หรือไม่ใช่ชาวอาหรับทั่วโลกก็ต้องอ่านจากต้นฉบับที่เป็นภาษาอาหรับ ภาษาอาหรับเป็นสื่อกลางของศาสนาอิสลาม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งภาษาอาหรับ และศาสนาอิสลามมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันยากที่จะแยกออกจากกันได้คำที่ยืมมาจากภาษาอาหรับจะพบได้ในภาษาจำนวนมากของทวีปเอเชียแอฟริกา และยุโรปภาษาในทวีปเอเชียได้แก่เปอร์เซีย ตุรกี เคอร์ดิส อูรดู ฮินดี ออริยา ทมิฬ เบงกาลี และมลายูฯ

9) งานข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสารสำนักงานจังหวัดสตูล (2546 : 2) ได้กล่าวถึงสตูลว่า “ในอดีตสตูลเป็นเพียงตำบลหนึ่งของเมืองไทรบุรี เรียกว่า มูเก็มสโทย แปลว่า ตำบลสะท้อน ในปี พ.ศ. 2452 สตูลได้รวมอยู่ในมณฑลภูเก็ต และได้รับการยกฐานะจากเมืองสตูลเป็นจังหวัด ในปี พ.ศ. 2475 หลังจากไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย”

10) จารึก รัตนโอภาส และคณะ (2546 : 48) ได้กล่าวถึง เรื่องเมืองสตูลไว้ในหนังสือ แลหลัง 160 ปีเมืองสตูล ในช่วงก่อนการตั้งเป็นจังหวัดสตูลนั้นเมืองสตูล หรือมูเก็มสโทย มีการเปลี่ยนแปลงผู้ปกครองมาตลอด ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นมูเก็มสโทยนั้น เป็นส่วนหนึ่งของเมืองไทรบุรี ในปี พ.ศ. 2352-2381 หลังจากนั้นปี พ.ศ. 2382 พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงแบ่งแยกเมืองไทรบุรีออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. เมืองไทรบุรี ตนกูอา눔 เป็นเจ้าเมือง
2. เมืองเปอร์ลิส ตวนไซยิดฮุเซ็น เป็นเจ้าเมือง
3. เมืองกูปังปาสุ ตนกูฮาซัน เป็นเจ้าเมือง
4. เมืองสตูล ตนกูมูฮัมมัด เป็นเจ้าเมือง

11) สตูลมีอาณาเขตทางทิศใต้ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย คือ รัฐเปอร์ลิส และรัฐเคตาทางทิศเหนือติดต่อกับอำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง และอำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุงทางทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอสะเดาจังหวัดสงขลา และรัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย ส่วนทางทิศตะวันตกติดต่อกับทะเลอันดามันมหาสมุทรอินเดีย

12) กุสตาฟ เลดบอง (Gustave Le Bon, n.d. : 533) ได้เขียนในหนังสือ “Hadarah al-Arad” ว่าการติดต่อระหว่างพ่อค้าชาวอาหรับกับชนชาติแถบคาบสมุทรมลายูเกิดขึ้นก่อนการประสูติของท่านนบีมุฮัมมัดﷺ โดยอาศัยเส้นทางการเดินเรืออินเดีย มะลากา อ่าวไทย ไปจนถึงทะเลจีนใต้

13) อิบน์ คอร์ดาดบะฮ (Ibn Khurdadhbah) ได้เขียนในหนังสือ “alMasalikwa al- Mamalik” ว่า ระหว่างเดินทางไปยังจีนพ่อค้าชาวอาหรับได้แวะตามเมืองต่างๆ ในคาบสมุทรมลายูอาทิ กาละฮ (เกดะฮ) ดิยูมัน (ดีโอมัน) ซาละฮัตฟันซุร และรัมนี เป็นต้น

นอกจากนั้นยังมีอาณาจักรชาบิจญ์ (ศรีวิชัย) ซึ่งเป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ และกษัตริย์ของอาณาจักรที่มีชื่อว่ามหาราช¹²

1.2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.4.1 การศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลวัฒนธรรมของอาหรับต่อสังคมมุสลิมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูลผู้วิจัยได้นำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

دنุพล ไชยสินธุ์ (2542 : บทคัดย่อ) ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง “สำนวนอีสาน: การศึกษาเชิงวัฒนธรรม” จากการศึกษาพบว่า สำนวนอีสานซึ่งได้บันทึกความคิด และสัญลักษณ์ทางภาษา มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของชุมชน ปรากฏฐานคิดหลักใน 3 เรื่อง ได้แก่ 1. สิ่งที่เป็นธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ พืช สัตว์ และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่างๆ ที่แวดล้อม 2. สิ่งเหนือธรรมชาติ ที่มนุษย์เชื่อว่ามีอิทธิพลสามารถบันดาลสิ่งต่างๆ ได้ เช่น ภูผปีศาจ เทวาอารักษ์ 3. สังคมหรือสถาบันที่มนุษย์อาศัยอยู่ และสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้เห็นถึง ปรัชญา ความเชื่อ ค่านิยม และแนวทางการดำเนินชีวิตของคนอีสานได้เป็นอย่างดี และวิเคราะห์ในเชิงวิทยาการคงปรากฏภาพชีวิต และสังคมคนอีสานได้ชัดเจนมากขึ้น

วิบูลย์ หวังรายนาม (2547 : บทคัดย่อ) ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมอิสลามของชาวไทยมุสลิมในเขตชานเมืองด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า **ประการแรก** วิธีการปฏิบัติตามวัฒนธรรมอิสลามด้านการเกิด การแต่งงาน การแต่งกาย และการตาย ของชาวไทยมุสลิมในเขตชานเมืองด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานครมีทั้งที่ปฏิบัติเป็นไปตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามและไม่ปรากฏอยู่ในคำสอนของศาสนาอิสลาม **ประการที่สอง** มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติตามวัฒนธรรมการเกิด การแต่งงาน การแต่งกาย และการตาย ไปในทิศทางที่สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลามมากขึ้น เรื่องใดที่ไม่อยู่ในหลักคำสอนของศาสนามีผู้ปฏิบัติน้อยลงไป **ประการที่สาม** ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จากการได้รับความรู้ความเข้าใจในหลักคำสอนของศาสนาเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากตำราเรียนทางด้านศาสนาหรือสื่อที่ศนุปรกรณ์ที่สื่อความหมายเป็นภาษาไทย และบทบาทของโรงเรียนสอนศาสนาที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงความเจริญของการคมนาคมและเทคโนโลยี

มุหัมมัดมันซูร หมัดเร้าะ (2551 : บทคัดย่อ) ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง “อิทธิพลวัฒนธรรมของอาหรับต่อสังคมมลายูในจังหวัดปัตตานี” จากการศึกษาพบว่า อิทธิพลของวัฒนธรรมอาหรับต่อสังคมมลายูใน จังหวัดปัตตานีเข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม โดยเริ่มจากวัฒนธรรมทางภาษา ประกอบด้วย อักษรอาหรับ และคำยืม ตามด้วยวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย ประกอบด้วย หมวกกปิเยาะห์ ผ้าพันศีรษะ เสื้อโด้บ และเสื้อคลุม นอกจากนี้ยังพบว่า วัฒนธรรมด้านการแต่งกายแบบชาวอาหรับเป็นเครื่องหมายของอุละมาอู (ผู้มีความรู้ทางศาสนาอิสลาม) และปัจจุบันยังมีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจของชาวมลายูในจังหวัดปัตตานีด้วย

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า การปฏิบัติตามวัฒนธรรมอิสลามของชาวไทยมุสลิมในเขตชานเมืองด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีทั้งเป็นไปตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม และหากเรื่องใดไม่ปรากฏอยู่ในคำสอนของศาสนา ซึ่งเกิดจากการผสมผสานทาง

¹² al-Maktabah al-Islāmiyah. (2007: 6 April 2007)

วัฒนธรรม ความสำคัญที่มีต่อเรื่องนั้นจะค่อยๆ ลดลงไป จากงานวิจัยนี้จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดทำเอกสาร หรือสื่ออื่นๆ ที่จะเป็นการให้ความรู้ที่ถูกต้อง และชัดเจนในวิถีการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมอิสลาม ด้านการเกิด การแต่งงาน การแต่งกาย และการตาย เผยแพร่ให้กับชุมชนมุสลิมได้รับทราบ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน อันจะก่อให้เกิดผลดีกับการปฏิบัติตนของชาวไทยมุสลิมในทุกพื้นที่

จากเอกสาร และงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ชาวอาหรับติดต่อการค้าชาวปัตตานีตั้งแต่อดีต จังหวัดสตูลมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับจังหวัดต่างๆ ผ่านเมืองปัตตานีและอื่นๆ ด้วยเหตุดังกล่าว จึงไม่ปรากฏว่า ชาวมุสลิมมลายูสตูล ช่วงก่อนการรับนับถือศาสนาอิสลามรับเอาวัฒนธรรมของชาวอาหรับ เมื่อศาสนาอิสลามเกิดขึ้นถูกนำมาเผยแพร่ ในดินแดนแถบคาบสมุทรมลายู ร่องรอยของการรับวัฒนธรรมอาหรับ ซึ่งมีทั้งด้านภาษา ศิลปกรรม การแต่งกาย และอาหารการกินนั้น เริ่มปรากฏขึ้นเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

1.3 วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1.3.1 เพื่อศึกษาวัฒนธรรม และอิทธิพลวัฒนธรรม
- 1.3.2 เพื่อศึกษาวิถีชีวิตวัฒนธรรมอาหรับมุสลิม และวิถีชีวิตของชาวมุสลิมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสตูล
- 1.3.2 เพื่อศึกษาอิทธิพลวัฒนธรรมอาหรับมุสลิม ต่อสังคมมุสลิมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสตูล

1.4 ความสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับ

- 1.4.1 ทราบถึงวัฒนธรรม และอิทธิพลวัฒนธรรม
- 1.4.2 ทราบถึงวิถีชีวิตวัฒนธรรมอาหรับมุสลิม และวิถีชีวิตของชาวมุสลิมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล
- 1.4.3 ทราบถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมอาหรับมุสลิม ต่อสังคมมุสลิมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล
- 1.4.4 ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นองค์ความรู้ ในการเรียนการสอนวัฒนธรรมอาหรับมุสลิม และวัฒนธรรมมุสลิม
- 1.4.5 ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการ ในการพัฒนาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล
- 1.4.6 ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นประโยชน์ ในการศึกษาลู่ทางต่อการประกอบธุรกิจในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล และเขตใกล้เคียง

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของวัฒนธรรมอาหารต่อสังคมมุสลิมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสตูล” นี้ผู้วิจัยได้วางขอบเขตการศึกษาไว้ 2 ด้านดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา มีดังนี้

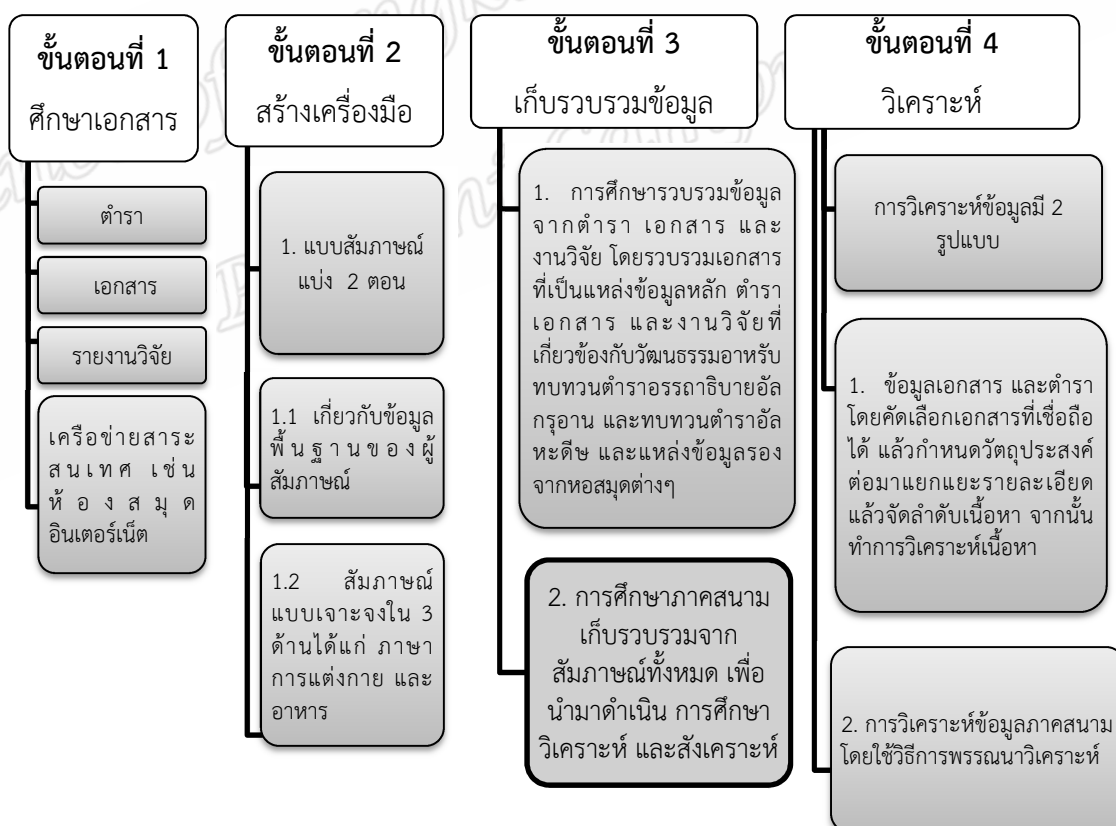
- 1.5.1.1 ศึกษาวัฒนธรรม และอิทธิพลวัฒนธรรม
- 1.5.1.2 ศึกษาถึงวิถีชีวิตวัฒนธรรมอาหารมุสลิม และวิถีชีวิตของชาวมุสลิม
- 1.5.1.3 ศึกษาถึงอิทธิพลวัฒนธรรมอาหารมุสลิมต่อสังคมมุสลิมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล

1.5.1.4 ศึกษาวัฒนธรรมการแต่งกายเฉพาะการแต่งกายของสุภาพบุรุษ

1.5.2 ขอบเขตด้านภาคสนาม มีดังนี้

ประชากรในการศึกษาวิจัย ได้แก่ อาจารย์ ครูสอนภาษาอาหรับ และผู้นำมุสลิม จำนวน 25 ราย ประกอบด้วย อาจารย์ จำนวน 5 ราย ครูสอนวิชาภาษาอาหรับ จำนวน 10 ราย และผู้นำมุสลิม จำนวน 10 ราย

1.5.3 กรอบแนวคิด

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้

1.6.1 ความหมายภาษาไทยของพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน ผู้วิจัยได้ยึดความหมายอัลกุรอานฉบับแปลความหมายภาษาไทย โดยสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย ฮ.ศ. 1419 (พ.ศ. 2542) ซึ่งผู้วิจัยจะอ้างอิง ในบรรณานุกรมเพียงครั้งเดียว

1.6.2 การอ้างอิงอัลกุรอาน ผู้วิจัย ได้ใช้การอ้างอิง โดยระบุชื่อสุเราะฮ์เป็นภาษาไทย และลำดับอายะฮ์เช่น (อัลอันอาม : 1) หมายถึง สุเราะฮ์อัลอันอามอายะฮ์ที่ 1 เป็นต้น

1.6.3 การกล่าวถึง โองการในอัลกุรอาน ผู้วิจัยได้ใช้คำว่าอายะฮ์ เพื่อทับศัพท์เดิมไว้

1.6.4 เครื่องหมาย ﴿...﴾ วงเล็บดอกไม้ ใช้สำหรับอายะฮ์อัลกุรอาน

1.6.5 เครื่องหมาย “...” เป็นเครื่องหมายที่ใช้ สำหรับการแปลความหมายของอัลกุรอาน และอัลหะดีษ ตลอดจนคำพูดของนักวิชาการที่นำมาอ้างอิง

1.6.6 การอ้างอิงหะดีษ ผู้วิจัยได้อ้างผู้บันทึกหะดีษปีพิมพ์ และหมายเลขหะดีษโดยเขียนไว้หลังตัวบทและเครื่องหมาย (125 : 2008، أخرجه مسلم) หมายถึง หะดีษ (บันทึกโดย Muslim, 2008 : 125)

1.6.7 ตัวบทหะดีษได้อยู่ในวงเล็บสองวงคือ ((...))

1.6.8 การปริวรรตอักษรอาหรับ-ไทย และไทย-อังกฤษ ผู้วิจัยใช้รูปแบบของวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

1.6.9 การอ้างอิงข้อความอื่นที่นอกเหนือจากอัลกุรอาน และหะดีษหากเป็นการคัดลอกข้อความทั้งหมด ผู้วิจัยได้อ้างอิงแบบนาม-ปี (Author-Date) โดยระบุชื่อผู้แต่ง เป็นภาษาโรมันปีที่พิมพ์ และเลขหน้าในวงเล็บ (...) เช่น (Muhammad al-Mundhiriy, 1953 : 8)

1.6.10 การแปลตำราหนังสือ และเอกสารต่างๆ จากภาษาต่างประเทศมาเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยได้แปลความหมายตามคำศัพท์เดิม และรักษาความหมายเดิมของข้อความอย่างสมบูรณ์ที่สุด

1.6.11 สัญลักษณ์ ۞ เป็นภาษาอาหรับมาจากคำว่า “อัชชะวะญ์ลละ” หมายถึง ผู้ทรงอำนาจ และผู้ทรงยิ่งใหญ่จะเขียนต่อท้ายเมื่อกล่าวถึงอัลลอฮ์ ۞ ทุกครั้ง

1.6.12 สัญลักษณ์ ۞ เป็นภาษาอาหรับมาจากคำว่า “ค็อลลัลลอฮ์อะลียะฮ์วะสัลลัม” หมายถึง อัลลอฮ์ ۞ ได้ทรงให้นิมัต¹³ และสาละมัต¹⁴ แต่ท่านนบีจะเขียนต่อท้ายเมื่อกล่าวถึงนบีมุหัมมัด ۞ ทุกครั้ง

¹³ ความดีต่างๆ เช่นการขึ้นในหนทางที่ถูกต้อง เป็นต้น

¹⁴ ความสันติ ความสุข

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 วัฒนธรรมอาหรับ หมายถึง วัฒนธรรมทางด้านภาษา การแต่งกาย และอาหารของชาวอาหรับที่ปรากฏในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล

1.7.2 สังคมมุสลิม หมายถึง สังคมชาวไทยเชื้อสายมลายู ที่นับถือศาสนาอิสลามพูดภาษามลายูอาศัยอยู่ใน จังหวัดสตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาสรวมถึงพื้นที่อำเภอจะนะ เทพา นาทวี สะบ้าย้อยจังหวัดสงขลา

1.7.3 ชาวจังหวัดสตูล หมายถึง ชาวไทยเชื้อสายมลายูหรืออื่นๆที่นับถือศาสนาอิสลามทั้งที่พูดภาษามลายู และภาษาไทย แต่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสตูล

1.7.4 อิทธิพล หมายถึง อิทธิพลทางด้านภาษา การแต่งกาย และทางด้านอาหาร

1.8 วิธีการดำเนินการวิจัย

อิทธิพลของวัฒนธรรมอาหรับต่อสังคมมุสลิมในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสตูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.8.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.8.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือ ชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในบริเวณ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ซึ่งอาศัยอยู่ใน 12 ตำบล 70 หมู่บ้าน 1 เทศบาลเมือง และ 1 เทศบาลตำบล มีจำนวนประชากรรวม 112,486 คน¹⁵ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 74.10

1.8.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การได้มาของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีความเป็นตัวแทนที่ดี โดยมีวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ อาจารย์ จำนวน 5 ราย ได้แก่ อาจารย์แผนกภาษาอาหรับ หรืออาจารย์ที่จบการศึกษาจากประเทศอาหรับ ครูสอนวิชาภาษาอาหรับ จำนวน 10 ราย ได้แก่ ครูสอนภาษาอาหรับ หรือจบการศึกษาจากประเทศอาหรับ ผู้นำมุสลิม จำนวน 10 ราย ได้แก่ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูล

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการเก็บข้อมูลได้แก่ อาจารย์ ครูสอนวิชาภาษาอาหรับ และผู้นำมุสลิม จำนวน 25 ราย แสดงตามตารางที่ 6 ดังนี้

ลำดับที่	ตำแหน่ง	กลุ่มตัวอย่าง
		จำนวน
1	อาจารย์	5
2	ครูผู้สอนวิชาอาหรับ	10

¹⁵อำเภอเมืองสตูล <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%AD%E0%B8%B3%E0> สืบค้นวันที่ 22 เมษายน 2559

ลำดับที่	ตำแหน่ง	กลุ่มตัวอย่าง
		จำนวน
3	ผู้นำมุสลิม	10
รวมทั้งหมด		25

1.8.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) อาศัยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analytical Method)

1.8.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.8.3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับอิทธิพลของวัฒนธรรมอาหารต่อสังคมมุสลิมในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

แบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับอิทธิพลของวัฒนธรรมอาหารต่อสังคมมุสลิมในเขตอำเภอ จังหวัดสตูล ใน 3 ด้าน ได้แก่ ภาษา การแต่งกาย และอาหาร

1.8.3.2 การสร้างเครื่องมือ

ก. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

ข. จัดทำแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดขอบเขตคำถามให้เกี่ยวกับการศึกษาอิทธิพลวัฒนธรรมอาหารต่อสังคมในเขตอำเภอ จังหวัดสตูล จากนั้น ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือตามขอบเขต

ค. แบบสัมภาษณ์ที่สร้างนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม รับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ง. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นนำเสนอไปทดลองใช้กับ ประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 1 คน เพื่อความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

1.8.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขั้นตอน และแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนต่างๆ ตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.8.4.1 การศึกษารวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัย

ก. การเก็บข้อมูลที่เป็นตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอาหารจากแหล่งเอกสารต่างๆ

ข. รวบรวมเอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูลหลัก และแหล่งข้อมูลรองจาก หอสมุดต่างๆ เช่น หอสมุดจอห์นเอฟเคนเนดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี) หอสมุด

วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี) หอสมุดประจำ จังหวัดสตูล ข้อมูลจากพิพิธภัณฑ์ของจังหวัดสตูล และข้อมูลจากอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ฐานข้อมูลออนไลน์ อาทิ เช่น PDF เป็นต้น และเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.8.4.2 การศึกษาภาคสนาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำเรื่องขอหนังสือรับรอง และหนังสือแนะนำตัวจากภาควิชาอิสลามศึกษาถึงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากสัมภาษณ์ทั้งหมด เพื่อนำมาดำเนิน การศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์

1.8.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมี 2 รูปแบบ

1.8.5.1 ศึกษาเนื้อหาสาระจากตำรา หนังสือ เอกสารต่างๆ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมอาหรับ และมลายูสตูล เพื่อให้ได้เนื้อหาครบถ้วน โดยหลักการคัดเลือกเอกสารที่เชื่อถือได้ ที่มีความสมบูรณ์ ต่อมาศึกษาวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบขอบเขตเนื้อหา แล้วกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ เช่น แยกแยะรายละเอียดของเนื้อหาเพื่อจัดลำดับเนื้อหา เพื่อให้ทราบความสัมพันธ์ของเนื้อหา และทำการวิเคราะห์เนื้อหา

1.8.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม โดยใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analytical Method)

Prince of Songkhro
Pattani Campus